

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Gfv.VII.30.215/2019/7.

A tanács tagjai: . Vezekényi Ursula a tanács elnöke

. Osztovits András előadó bíró

. Tibold Ágnes bíró

A felperesek: I. rendű

II. rendű

III. rendű

IV. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Czirmes György ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Imre Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: I-IV. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Fővárosi Törvényszék 43.Pf.639.652/2018/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.51.942/2017/19-I. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg egyetemlegesen az alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] 2008. június 11-én a felperesek mint adósok és az alperes mint hitelező CHF alapú kölcsönszerződést kötött, amely alapján az alperes 26.000.000 forint kölcsönt folyósított. A szerződés V.4. pont második bekezdése, valamint a szerződés kötést megelőzően, 2008. április 14-én a felperesek által aláírt okirat 7. pontja (kockázatfeltáró nyilatkozat) részletes tájékoztatást nyújtott a CHF alapú kölcsön kockázatairól.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [2] A felperesek keresetükben elsődlegesen a szerződés létre nem jöttének, másodlagosan érvénytelenségének, harmadlagosan megszűnésének megállapítását kérték. Többek között arra hivatkoztak, hogy a devizaárfolyam változásának kockázata több, általuk konkrétan megjelölt intézmény és személy nyilatkozata alapján ismert tény volt, amit a szerződéskötéskor az alperes nem osztott meg velük. Lényeges tartalmi elem hiányában a szerződés nem jött létre, illetve az árfolyamkockázat miatt a szerződés jogszabályba ütközik.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint a perbeli szerződés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 205. §-a és 523. §-a alapján létrejött. A felperesek a szerződéskötést megelőzően kockázatfeltáró nyilatkozatot írtak alá, amelynek tartalma megfelel a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: rHpt.) 203. §-ának, valamint a 6/2013. és a 2/2014. PJE határozat szempontjainak is.
- [5] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezés indokaira tekintettel azt állapította meg: a perbeli szerződés a kölcsönszerződésekre előírt minden lényeges feltételt tartalmazott, az a felek kölcsönös és egybehangzó akarata alapján létrejött. A kockázatfeltáró nyilatkozat mint okirati bizonyíték tanúsítja, hogy az alperes az árfolyamkockázatról és annak mibenlétéről kimerítően tájékoztatta a felpereseket, tájékoztatása formálisnak és általánosnak nem mondható. A kockázatfeltáró nyilatkozathoz képest két hónap elteltével kötött szerződés újabb érdemi tájékoztatást tartalmazott az árfolyamkockázatról és annak mibenlétéről, kitérve a törlesztő részletek jelentős emelkedésének veszélye azaz az árfolyamváltozás adósokra gyakorolt gazdasági következménye.
- [6] A másodfokú bíróság nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a tájékoztatás esetleges elmaradása sem eredményezné a szerződés létre nem jöttét, így a kereset az elsődleges jogcímen jogszerűen került elutasításra. A másodlagos keresetet sem találta alaposnak többek között arra hivatkozva, hogy a szerződés nem ütközött jogszabályba, a felperes megsértett jogszabályhelyet nem jelölt meg. A harmadlagos kereseti kérelem kapcsán azt rögzítette, hogy a megállapítási kereset előterjesztésének a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: rPp.) 123. §-a szerinti feltételei nem állnak fenn.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését és az eljárt bíróságok új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a jogerős ítélet a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: fogyasztói irányelv) 4. cikk (2) bekezdésébe, 6. cikk (1) bekezdésébe, 7. cikk (1) bekezdésébe, az rPtk. 205. § (2), (3) bekezdésébe, 205/A. §-ába, 200. § (2) bekezdésébe, 312. § (1) bekezdésébe, valamint az rPp. 163. §-ába, 206. §-ába, 213. §-ába, 220. § (2) bekezdés b) pontjába ütköző módon jogszabálysértő. Előadták, hogy az eljárt bíróságoknak a hivatkozott uniós irányelv és az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EU Bíróság) C-397/11. és C-51/17. számú ügyekben meghozott ítéletei alapján hivatalból kellett volna vizsgálniuk a szerződés érvénytelenségét, e körben az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás tisztességtelenségét.
- [8] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] A Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta. Megállapította, hogy az a hivatkozott indokok alapján nem jogszabálysértő.
- [10] A Kúria utal arra, hogy az rPp. 272. § (2) bekezdése és az azt értelmező a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontja értelmében a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásra akkor alkalmas, ha a fél abban megjelöli a megsértett jogszabályhelyet és annak indokait is előadja, vagyis ezen együttes feltételek fennállása esetén e körben van mód a kérelem érdemi elbírálására.
- [11] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályi rendelkezések megsértését állították, valamint hivatkoztak a fogyasztói irányelv közvetlen alkalmazhatóságára.
- [12] A Kúria megítélése szerint a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben megjelölt eljárási szabályokat nem sértettes meg, döntését a szükséges terjedelemben megindokolta, tényállás felderítési kötelezettségének a kereseti kérelmek tekintetében eleget tett és e körben a bizonyítékok okszerű mérlegelésére vonatkozó kötelezettségét sem sértette meg.
- [13] A felperesek állítása szerint a perbeli szerződés azért nem jött létre, mert az alperes az árfolyamkockázattal kapcsolatban több, általa ismert tény elhallgatott a szerződéskötéskor. A jogerős ítélet helyesen, jogszabálysértés nélkül tartalmazza, hogy az rPtk. 205. § (2)-(3) bekezdései alapján az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás esetleges elmaradása a szerződés létrejöttét nem érinti. A szerződés lehetetlenülésével kapcsolatos felülvizsgálati

érvelés hiánya pedig a [10] pontban kifejtettekre tekintettel érdemben nem volt vizsgálható. A szerződés jogszabályba ütközése – ugyanúgy mint a tisztességtelen szerződési feltétel – a szerződés részleges vagy teljes érvénytelenségét eredményezi, de megítélésük eltérő ténybeli és jogszabályi alapokon nyugszik. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben olyan érvelést nem adtak elő, amely alapján a Kúriának abban a kérdésben állást kellett volna foglalnia, hogy a szerződés jogszabályba ütközött volna.

- [14] A felperesek valójában azt állították, hogy az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás nem felelt meg az uniós jog elvárásainak, az EU Bíróság joggyakorlatának. Ugyanakkor a fent írtakból következően a per tárgyát nem képezte az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás esetleges tisztességtelenségének megítélése, egyrészt mert ilyen tartalmú keresetet a felperesek nem terjesztettek elő, másrészt azért, mert e jogkérdés megítélésére a perben eljáró bíróságok az rPp. 23. § (1) bek. k) pontja alapján nem is rendelkeztek hatáskörrel.
- [15] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel a Kúria hangsúlyozza, hogy a perben eljáró bíróságok hivatalból sem vizsgálhatták az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás esetleges tisztességtelenségét. Sem az uniós jogból, sem az EU Bíróság joggyakorlatából nem következik, hogy a szerződés egyes rendelkezései tisztességtelenségének elbírálására hatáskörrel nem rendelkező bíróságoknak, ezzel kapcsolatosan elő nem terjesztett kereseti kérelmére tekintettel a tájékoztatás esetleges tisztességtelenségét hivatalból kellene, lehetne vizsgálniuk.
- [16] A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [17] A Kúria a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felpereseket az rPp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó 78. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelezte az alperes – figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (2), (5) és (6) bekezdéseire, az alperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló – felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.
- [18] A Kúria a döntését tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2020. március 5.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Tibold Ágnes sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

/

Seres Józsefné/

tisztviselő